

NEBEZPEČNÉ LÁTKY V OBVODE ZVOLEN

Nebezpečné látky (ďalej len NL) sa na účely vyhlášky MV SR č. 533/2006 Z. z. o podrobnostiach o ochrane obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok v znení novely 445/2007 Z. z. členia na chemické, rádioaktívne a biologické. Sú to prírodné alebo syntetické látky, ktoré svojimi chemickými, fyzikálnymi, toxikologickými alebo biologickými vlastnosťami samostatne alebo v kombinácii môžu spôsobiť ohrozenie života, zdravia alebo majetku.

V obvode Zvolen môže dôjsť k vzniku mimoriadnych udalostí spojených s únikom NL:

A) ZO STACIONÁRNYCH ZDROJOV :

- Zimný štadión v Detve** - majiteľ Mesto Detva - prevádzkovateľ Technické služby Detva s. r. o. , skladuje 1 tonu amoniaku - čpavku (NH₃). Objekt je situovaný v katastrálnom území Dolinky. V tesnej blízkosti je hlavná mestská cesta, futbalový štadión, StVPS, a. s., stredisko Detva – prevádzka s ubytovňou, obvodné prevádzkové stredisko energetických závodov, bytové jednotky (v okruhu 200 m). Pásmo priameho ohrozenia je 32 m od miesta úniku amoniaku a ochranné pásmo je 104 m od miesta úniku.
- Zimný štadión vo Zvolene** - majiteľ Mesto Zvolen - prevádzkovateľ HKM a. s., skladuje 0,3 tony amoniaku - čpavku (NH₃). Pásmo priameho ohrozenia je 23 m od miesta úniku amoniaku a ochranné pásmo je 76 m od miesta úniku pri inverzii, bez teploty a bezvetří, nízkom tlaku a 30 % zastavenej oblasti. Nakoľko v okrese Zvolen prevládajú severozápadné vetry, možno predpokladať smer šírenia oblaku do oblastí , kde sa nachádza Pustý hrad.
- Koliba, a. s., Krivec I. Hriňová,** skladuje 1 tonu amoniaku - čpavku (NH₃). Pásmo priameho ohrozenia je 34 m od miesta úniku amoniaku a ochranné pásmo je 120 m od miesta úniku pri inverzii, bez teploty a bezvetří, nízkom tlaku a 30 % zastavenej oblasti.
- Slovnaft, a. s., Terminál Stožok** - prevádzkový objekt Stožok, SLOVNAFT, a. s. je organizačne rozdelený na tri časti :
 - **Terminál Stožok** – zabezpečuje príjem, skladovanie a expedíciu motorových palív. Tovar sa dopravuje produktovodným potrubným systémom a železničnou dopravou.
 - **Zväz pre skladovanie zásob a. s.,** Vlčie hrdlo 1 , 824 12 Bratislava
 - **Produktovod a Dozor PS 25 Stožok** – je súčasťou produktovodného systému SR, ktorý zabezpečuje prepravu motorových palív z rafinérie SLOVNAFT, a.s., Bratislava do jednotlivých distribučných skladov a terminálov. Je koncovou stanicou, ktorá preberá motorové palivá z čerpacích staníc PS 20 Bratislava, PS 21 Kľačany, PS 22 Hronský Beňadik a PS 24 Dolná Strehová.Všetky časti sú pod správou toho istého prevádzkovateľa. Pri manipulácií s ropnými látkami v závode je aj pomerne značné riziko možného vzniku veľkého požiaru, ktorý by ohrozil široké okolie, pretože závod sa nachádza v blízkosti obce Stožok, zalesneného terénu, cesty I/50 a pri železničnej trati Zvolen - Lučenec. Objekt Stožok, sa podľa zákona č. 261/2002 Z. z. zaradil do kategórie „B“. Identifikácia a analýza rizika areálu Terminál a Produktovod Stožok, Slovnaft a. s. bola vykonaná v súlade so zákonom č. 261/2002 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií v znení neskorších predpisov a vykonávacích vyhlášok č. 489/2002 Z. z. a č. 490/2002 Z. z. o bezpečnostnej správe a havarijnom pláne.
- CONTINENTAL automotive systems Slovakia, s. r. o. ,** Cesta ku Continentálu 1, 960 01 Zvolen. Objekt sa podľa zákona č. 261/2002 Z. z. zaradil do kategórie „A“. Identifikácia a analýza rizika areálu bola vykonaná v súlade so zákonom č. 261/2002 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií v znení neskorších predpisov a vykonávacích vyhlášok. V objekte sa vyrábajú brzdové komponenty.

6. Čerpacie stanice pohonných hmôt v obvode Zvolen. Niektoré podniky prípadne družstvá v objekte skladujú naftu, ktorú využívajú do svojich mechanizmov.

B) PRI CESTNEJ PREPRAVE :

Cez obvod Zvolen sa prepravuje značné množstvo NL po komunikáciách. Okrem toho je okres Zvolen dôležitým medzinárodným cestným a železničným uzlom. V dôsledku možných dopravných nehôd a dopravnej preťažnosti na prepravných trasách sa dá predpokladať vznik mimoriadnych udalostí spojených s únikom NL pri preprave po cestách a po železnicách SR v okresoch Detva, Zvolen a Krupina. Preprava NL sa uskutočňuje po štátnych cestách č. I/50, I/66, I/59, II/526 a po železničnej trati v smere Zvolen – Lučenec. Po tejto trati sa prepravuje aj jadrové palivo a jadrový odpad, pri dodržaní mimoriadnych opatrení.

Najčastejšie prepravované NL :

P. č.	Názov látky	Kemlerov kód	UN kód	Opatrenia	Možné riziká pôsobenia NL
1.	Acetylén rozpustený	239	1001	2 SE	Mimoriadne horľavá látka , horí aj pri nízkych teplotách. Výbuch.
2.	Amoniak	268	1005	2 PE	Nehorľavá látka. Poškodenie kože a dých. ciest.
3.	Anilín	60	1547	3 X	Horľavá látka. Nebezp. vznietenia pri zahriatí. Silný krvný jed - otrava.
4.	Benzín	33	1203	3 YE	Požiar - silne horľavá látka.
5.	Butylacetát	30	1123	3 YE	Požiar - silne horľavá látka.
6.	Dusičnan amónny	50	1942	1 S	Málo horľavá látka. Len pri vysokých teplotách. Pri navlhnutí sa tvoria silne jedovaté plyny.
7.	Etanol (lieh)	33	1170	2 SE	Požiar - silne horľavá látka. Dráždi dých. a tráviace cesty, pôsobí opojne.
8.	Etylén	223	1038	2 WE	Málo horľavá látka. Má narkotický účinok.
9.	Hydroxid sodný	80	1824	2 R	Veľmi horľavá látka. Silne leptá kožu, pary - dýchacie cesty.
10.	Chlór	266	1017	2 XE	Nehorľavá látka. Poleptanie sliznice dých. ciest, kože.
11.	Chlornan sodný	85	1791	2 R	Nehorľavá látka. Poleptanie sliznice dých. ciest, kože.
12.	Kyslík skvapalnený	225	1073	2 PE	Nebezpečie vznietenia pri vysokých teplotách. Pri kontakte s kvapalinou sa vytvárajú omrzliny.
13.	CHS Polyester standard	30	1866	2 S	Požiar. Pri horení sa vytvárajú jedovaté plyny.
14.	Nafta motorová	30	1202	3 Z	Požiar - silne horľavá látka.
15.	Síra roztavená	44	2448	2 X	Málo horľavá látka. Prach dráždi oči, pri požiari sa vyvíjajú silne jedovaté plyny.
16.	Technické plyny	25	1072	2 S	Výbuch.
17.	Stlačený vodík	23	1049	2 SE	Mimoriadne horľavá látka. Pri styku s tekutým vodíkom sa vytvárajú ťažké

					omrzliny. Prechodom do plynného stavu vytesňuje kyslík, čo môže spôsobiť udusenie.
--	--	--	--	--	--

C) TERORIZMUS - jedná sa o vytypované ciele možného teroristického útoku (biologické alebo chemické ohrozenie). Sú to objekty a zariadenia na hromadné zásobovanie obyvateľstva a priestory s vysokou koncentráciou ľudí.

Patria sem hypermarkety, obchodné domy, nemocnice, polikliniky, liečebne, školy, autobusová a železničné stanice, kiná, divadlo, pošty, objekty ktoré nakladajú s nebezpečnými látkami, vodné stavby, vodojemy a tradičné kultúrne a športové podujatia.